

SZERKESZTŐI IRODA:

Beltérpálya 21. szám. (Postapályán) hová a lap szellemi részét illik a közlemények czimzandók.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DIJA:

Videkre postán, vagy helyben házhoz hordva
Egy évre 16 frt. Negyedévre 8 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónapra helyben 4 frt.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzpályán 33. szám.

HIRDETESI DIJAK

Egy cztiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedveimben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántartási díjak

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Úti lapu.

A Tisza vize elöntötte az Alföldet. Az áradat azokon a zsilipeken tört a vidékekre, a melyeket az ármentesítő társulatok mérnökei jól kiterveztek, és a mely terveket a közlekedési miniszterium műszaki tanácsának tudósai alaposan megrontottak.

Annak időjén lapunk is hangsúlyozta, hogy az árvíz által okozott károkat a kormány köteles megtérítéséről gondoskodni.

Ma aztán hirt vettünk arról, hogy a kormány miképp gondoskodott az alföldnek óriási kárt szenvedett birtokosairól.

Nyugdíjazta a műszaki tanács két tagját.

Valóban gyönyörű gondoskodás, alapos jóvátetele a kárnak, kitűnő rendelkezése a visszabálozások kérdésének.

Kormányközlegek tudatlansága összeront terveket, s ennek következtében ezekre menő károkat szenved az alföld birtokosai. A közvélemény kárterítést követel a kárvalottak javára, a rendszerváltozást sürget a visszabálozások terén.

És ekkor előáll Baross ur és két miniszteri tanácsoson elveri a port olyan formán, hogy idő előtt nyugdíjba küldi őket, tehát új terhet rak a nemzet vállára és ezt elkereszteli a visszabálozások kérdés reformjának, s tán még azt is feltételezi az alföld kárvalottjairól, hogy teljesen kárpótolva érzik magukat óriási veszteségükért.

Hát elhiszük, hogy a két nyugdíjazott miniszteri tanácsosra nézve életemben veszteség az aktív szolgálat alól való felmentés, más szóval az elcsalogatás, de hogyan hiessük el azt, hogy a kormány intézkedése által bár csak egy olyan érdek is kielégítve lenne, a mely az árvíz alkalmával veszélyeztetett lett.

Azt helyesnek találjuk, ha olyan kormány közlegek, a kik rosszul végzik a dolgukat, felmentetnek a szolgálat alól, de ezzel a kérdést megoldva egyáltalán nem látjuk.

Itt ugyanis nem arról van szó, hogy a kormány értelmetlen közlegei megbüntetésének, hanem arról hogy az alföld érzékenyen megkárosított birtokosai valamelyes kárpótlást kapjon, és a mi legfontosabb, hogy hasonló veszedelmek megelőzéséről ezután gondoskodva legyen.

Ez utóbbi érdekek pedig Baross

ur intézkedése által szolgálva csak rossz, kielégítve pedig egyáltalán nincsenek.

A mióta az alkotmány visszaszerzése megtörtént, s az új korszakban magyar kormányok működtek, oly fontos érdek, minő a vízszabályozás, vagy éppen nem, vagy teljesen czélaltalan és hibás védelemben részesült. Elkezdve gr. Mikó Imrén, s folytatva Péchy Tamás, Ordódi Pál, Kemény Gábor és végezve Baross Gábor urakon, a magyarországi folyók szabályozása kérdésében egyebet sem látunk csak a folytonos kapkodást, a tervszerűtlenséget, a félrendszabályok alkalmazását.

Alakítottak külön árvízmentesítő társaságot és folyamammérnökséget, de nem teremtett egy olyan rendszer, a melynek keretén belül a szabályozatlan folyamok mentén elterülő gabona és szénatermő földek és parti városok megvédelmeztesse az árvízveszélyek ellen. Statisztikai adatokkal lehet kimutatni, hogy a mióta ezek az árvízmentesítő és folyamabszabályozó szervezetek beállítottak — azóta az árvízveszély jelentősen megnövekedett. Csak Szeged pusztulására hivatkozunk, mely a vízszabályozási rendszer rosszaságának legmeggyőzőbb dokumentuma. Az ideai alföldi árvíz hasonlóképpen azt bizonyítja, hogy a rendszer is tartthatatlan és az alkalmazottak is használhatatlanok.

Itt tehát nem azzal kell előállni a kormánynak, hogy két főhivatalnok talpára utilaput kössön, hanem arról kell gondoskodni, hogy a rossz és használhatatlan szervezet megjavításáért, illetve olyan teremteséért, a mely a természeti elemekkel szemben a szakértelem erejét és tapasztalatait állítsa, s nem mint legtöbb esetben történt: a maga értelmetlenségével kipótolja az elemek romboló erejének hézagait.

A műszaki tanács két tagjának eltávolítása által a kormány maga is beismerte, hogy az alföldet ért veszedelem előidézése nem annyira a természeti erők romboló hatalmának, mint inkább a kormány-közlegek értelmetlenségének és tehetetlenségének tulajdonítható. Ezzel be van ismervé az is, hogy az alföld birtokosságát ért károkat a kormány felelős, és mi eddig éppen annak nem látjuk nyomát, hogy a kormány e felelősség alapján kezdeményezte volna a kár jóvá tétele. Pedig a kárvalottakra nézve ez az elsőrendű szükség és nem a miniszteri tanácsosok láb alól eltétele, mert ez által csak a dekorum van, úgy a hogy megmentve, de sem a hiba jó-

vátéve, sem a kár megtérítve egyáltalán nincsen.

Fog-e a kormány a kár megtérítéséről gondoskodni — azt nem tudjuk, de feltételezzük, hogy ez irányban intézkedés nem fog történni. Most tehát a kárvalottaknak kell fel lépniök a követelniök a megfelelő kárterítést. Ez az első dolog. Ez az ők személyes érdekük.

És mi nem tétellezzük fel a magyar bíróságokról azt, hogy ha kárigényeik érvényesítése végett a kárvalottak peres utra lépnek a kormány, illetve az állam kincstár szemből ne részesítsen őket megfelelő védelemben, s ne köteleznék az államkincstárt az államközlegek által előidézett károk megtérítésére.

A mi a rendszer gyökere átalakítását illeti — azt hisszük az öt éves mandátáriusok fognak alkalmat találni arra, hogy a kormányt e rendszerváltozás szükségéről meggyőzzék.

Politikai hírek.

Tisza miniszterelnök Tarkovich államtitkár kíséretében pénteken este két napra Bécsbe utazott és vasárnap reggel tér vissza. Gosztré a miniszterelnök valószínűleg csak egy pár nappal később utazik. Baró Orczy miniszter szintén Bécsbe utazott.

A flumei szabad kikötő illetve vámkülzet megszűntetése iránt már hosszabb idő óta folytak tanácskozások. A megszűntetési módokat tervezetnek kidolgozása annak idején egy albizottságra ruháztatott, mely munkálataival most már elkészült. Az albizottsági munkát megvitatására Zichy Ágost gr. kormányzó equeto-ot hívott egybe, mely tegnapelőtt kezdte meg tanácskozásait. A szabad kikötő megszűntetésének időpontját ezen bizottság nem fogja megállapítani; ez a kormány, illetve esetleg a törvényhozás feladatát képezi.

Az osztrák képviselőház megnyitását szeptember havára tervezik. Az ülészakasztal össze fog esni a delegáció ülészakával, mely az ideán Bécsbe fog megtartatni. A tartománygyűlések, vagy azok közül legalább néhány, novemberben vagy decemberben fognak összehívatni.

Kereskedők kongresszusa.

Kolozsvár, július 2.

Mint tudva van a kereskedők harmadik országos értekezletének megtartása helyül Kolozsvár tüzett ki.

E tárgynak az előkészítő bizottság az „Ifju Erdély” legújabb számában felhívást

bocsátott ki, melyet szélesebb körökben való elterjedés céljából mi is közlünk.

A felhívás így szól:

I.

Magyarország kereskedőinek és kereskedő ifjuságához!

„A múlt évben Szegeden tartott második országos Congressus a „Kolozsvári kereskedők és kereskedő ifjak társulata” meghívása következtében a harmadik értekezlet helyül Kolozsvár városát jelölte ki s a rendezéssel a meghívó társulatot bízta meg.

A szervezésre kiküldött végrehajtó-bizottságunk hónapok óta foglalkozván az értekezlet ügyével, hivatalos közlönye, az „Ifju Erdély” által országsszerte fölkelöltötte a figyelmet és érdeklődést, s megnyerte nemes Kolozsvár város törvényhatósága, a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara, kereskedőtestület és Magyarország leghatalmasabb egylete, az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület szíves támogatását is.

A Congressus napját a végrehajtó bizottság megállapítván, van szerencsénk tudatni, hogy a magyar kereskedő ifjak III-dik országos értekezletét a jelen évben Kolozsvárt augusztus 14—15-dik napján tartjuk meg.

Fölöslegesnek látjuk e helyen is fejtegetni a Congressus hivatását és jelentőségét: a még e hó folyamán szétküldendő előadói véleményekből, napirendből és programból úgy is kitűnik ez. Ezuttal csak kérni jövünk, hogy a III-dik országos értekezlet eszméjének saját körökben minél több barátot szerezni és a főnök urak pártfogását mindnyájunknak e közügye javára megnyerni sziveskedjenek.

Törekvésünk, hogy — a felesleges hosszadalmasságtól és fáradságos menettől megmentendő tanácskozásainkat — a napirendre kitűzött kérdések és tárgyak jól előkészítve kerüljenek az értekezlet elé s örömmel jelenthetjük, hogy sikerült az előadói tisztekre az erdélyi részek erre legheavotabb egyéneit nyerni meg, kik készséggel vállalták el a terhes munkát, hogy alkalmat nyújtsanak: a magyar kereskedő ifjuság vitális ügyeit helyesen megvilágítani és hazai összereskedelmünk helyzetét a maga fejlesztendő valóságában feltárni, valamint felhívni az ifjuság figyelmét azon eszközök igénybevételére, melyekkel ezen bajokon a jövőben alaposan segíteni és változtatni kell.

Teljes bizalommal kérjük tehát önöket, t. pályatársak és érdeklődők: jelenjenek meg minél számosabban értekezletünkön; közönségünknél ezáltal is nagyobb súlyt tanácskozásaink fonosságának.

Igyekszik fogunk egyfelől, hogy a külső rendezés által könnyen hozzáférhetővé tegyük bérczes országárszánk megismeré-

sét, mi végből kieszközöljük, hogy az összes hazai vasutak a vendégek részére féláru menetjegyeket engedélyezzenek s rajta leszünk, hogy vendégeink Kolozsvár közönségénél kényelmes elszállásolásban részesüljenek: másfelől gondunk lesz róla, hogy a congressusi napok alatt — ne csak hasznos munkát végezzünk, de különböző ünnepélyek és mulatságok rendezése által megtisztelendő vendégeink szórakoztatására legyünk.

Fenntebb tett ígértünk szerint még e hó folyamán lesz szerencsénk a további részletekkel szolgálnunk, addig is azonban kérjük az esetleges megkeresésekkel végrehajtó-bizottságunkhoz való fordulást.

Midőn még társulatunk és Kolozsvár közönsége hagyományos vendégszeretetről biztositjuk, pályatársi szíves üdvözlétünk mellett maradjunk

Kolozsvár, 1887. jun. hóban, hazafias mély tisztelettel, a magyar kereskedő ifjak harmadik országos értekezletének végrehajtó bizottsága.”

Pártélet.

A szabadkálak.

A mi Szabadkán egy hét óta történi, az talán elő se fordult még a magyarországi városok mozgalmas választási történetében. Múlt hó 22-én a második választókerületben megválasztották Horváth Mór országos képviselőnek és Mukics Károly dr. még mindig képviselőjelölt.

Párthivei még mindig hordják a Mukics-jelvényt (nemzeti színű toll felirattal) s még nem vonták be a Mukics-zászlókat. Vigan lebegnek ezek a levegőben s kiáltják a járókelőkre: éljen Mukics Károly.

A korteskedés is úgy folyik egy héttel a választás után, mint a hogyan folyt egy héttel annak előtt. Itt mindenki meg van győződve arról, hogy új választás lesz. S a város intelligens közönsége addig is mindent elkövet, hogy kifejezze rokonszenvét Mukits Károly iránt. Ilyen tüntetés volt az a fényes fátylaszene, melyet Mukits Károlynak e hó 27-én adott a szabadkai polgárság. Ez oly tüntetés volt, a milyent Szabadkán még nem láttak. Este 8 órakor tízezerrel több ember volt talpon s kísért a 400 fáklyából s kétezer választóból álló impozáns tömeget Mukits lakására, hol a népszerű „jelölt”-et Buchwald ügyvéd üdvözlő a lakosság nevében. Mukits szép beszédben köszöntö meg a választók bizalmát s minden mondata után sok ezer torokból hangzott az „éljen!” E tüntetésben részt vett az egész intelligencia.

Pótvalasztás Ó-Becsén.

Ó-Becséről, hol július hó 6-án tartatik meg a pótvalasztás Popovics Vaso

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. július 2.

A Szamos mentén.

Azt kérde, hogy emlékszem-e még ma a Szamos mentén eltöltött szép napokra, melyek tavaszkorát alkották szíveskedésük?

Oh! hogy ne emlékezném!

Mikor esténként kiülök a tornácra s hallgatom a virágok enyészését az őket körülvevő léggyé fuvallat szellővel; nézem a jég, homályba burkolt bokrokat s tele szívom a körülöttem nyíló virágok illatát; mikor ábrándoz lelkem belézés a magányos éjbe egy kábitó, édes szender légje elszívem s úgy tetszik, mintha ott látnék a Szamos partján, mintha a távolból a maga beszédese szeméit látnám, csengő hangját hallanám s ilyenkor lelkem a gondból szarnán elszáll oda s megpihen egy helyre, kis körben, melyet a maga pajzán arca tölt be, melynek maga napja, üdve, minden volt! Emlékezik-e, mikor hazahozták a várdából, milyen hallgatag, piruló kis leány volt. Csak annyit ismert a világ, mennyit az a négy fal körített.

S hajh! kifogy, de boldog világ volt az! Ott nem voltak gonosz emberek, csak szerető szívű testvérek, virító és hervadó virágok. El virágok nyílása volt a maga öröme, hervadása a maga bánata. Mikor relesző kezünk a kertbe s bemutatjuk magunkat, ki kertje viruló virágainak, melyekhez ma-

ga úgy hasonlított: két könnyesepp gyűlt lecsüött szeméibe, mint rózsza levelén a reggeli harmat s halkán, szorongó kebellet sóhajta: „hát az én virágaimmal ott micsod? ki öntözi, ápolja?... Talán el is hervadtak?”

Olyan szép volt az a maga vízben uszó két szeme, hogy így látva lángra gyújtott volna sok ifju szívét.

Én elfogadtam; mert ott volt az én szememben is a két könnyesepp.

Én is virágot, elhervadt virágot sirattam, melynek szívem volt a kertje...

De boldog volt maga, hogy még nem nyílt, nem hervadt volt ilyen virág!

Mi megértettük sóhaját. Ott hagytuk könnyeivel, fájdalmaival. Tudtuk, hogy azok a megszomorító virágok meg is fogják vigasztalni. Ugy is lett.

Mikor visszatértünk, azok a fakadó rózsabimbók, kék nefeletsek, mosolygó szegfűk, tarka jázminok barátságosan nyújták ki maga felé illatos szirmaikat, mintha szemrehányólag mondták volna: Mindennap vártunk, tekintse reánk, mosolyogj; mi felszárítjuk azokat a könnyeket, melyeket testvéreink szereztek, mi még jobban fogunk szeretni!

Maga úgy megértette őket! Felszáradt aranyos pilláiról a könny, mosoly ült felül ajkaira s visszatért piciny szívébe a nyugalom, boldogság.

Most már nem hiányzott szívének semmi!

Hát arra a kis erdőre, ott a „Czicz” hegyen emlékszik-e, melynek csúcsáról be-

láthatni az egész Szamos völgyet? Nem felejtet-e el első kirándulásunkat a festői szépségű kis erdőbe, melytől maga alig tudott megválni s szerette volna megállítani a napot, hogy tovább gyönyörködhessek a természet ez emberi kezek által nem utánozható pompájában.

Feljutva a tetőre, maga hanyagul dőlt le a zöld pázsit bársonyra s a tarka virágok annyira szeretettel hajoltak maga felé! Alattunk a lehajló fűzek árnyában hűmpölő Szamos megaranyozott habjaival lassan haladt, miután fájt volna a partján nyíló virágoktól; csókolta a benyúló fűzek bucsut intó leveleit és lassu zsongással simult minden bokorhoz, minden fűszálhoz.

A frissen lekaszált rétről a gyűjtők szakadozott lágy éneke hangzott fel s mi gyönyörrel hallgattuk a szellő hozta dalt:

„Szöke habja a Szamosnak,
Mond meg annak a hamisnak:
Hogy az egész Szamos mentén
Nincsen olyan árva mint én.”

A dal elhallatva egyik közlünk mesét mondott a szerelmes tündér királyfőről ki emberalakban járta be e vadvirágos rétet s ivott a Szamos vizéből és nem tudott megválni tőle soha... Elhagyta a tündérek birodalmát hogy egyesülhessen szerelmével, ki egy pásztor ábrándos szemű leánykája vala s itt lakott a Szamos partján...

Én magára tekintettem, mikor a mesélő elvégezte szerelmes történetét s azóta érzem, hogy vannak pillantások, melyek által egyik lélek rabja lesz a másiknak, egyik szív a másikba olvad át...

Azután maga félt reám tekinteni — csak előre hajtott fejjel bámult a vidék szürkülni kezdő láthatárába... Még élet és mozgás volt mindenütt — csak a szemben levő hegytetőn, a rózsahegy tetőn örök nyugalom, örök álom!

Önkénytelenül arra tapadt szemünk. A sirok fölét ültetett fák mint alakatlan tömegek himbálóztak a szürkületben és távolba burkolva, köztük messze fehérő sarkok és keresztetekkel...

Fájó merengésünkből a maga édesen csengő hangja ébresztett fel; azt kérdezte mikor látogatjuk meg a Zulejma sírját?

Ki volt Zulejma?

Egy olyan szép, kis leány, mint maga akkor. Még azelőtt pár hónappal a szerelem tavaszával szívemben virult, tánczolt, mulatott, örült a világnak. Az utolsó bálból szerelmese karján ment haza. Lefeküdt s látott aranyos, szép, rózsás álmat örök kikeletől, elolthatlan szerelmeiről. Mig künn a fagyos szél ráta a fák kopasz galyait, — addig ő benn álmódott hervadhatlan virág tavaszról s mikor fölébredt — a halált-hozó betegség karja fonta át az álmódott kedves helyett; s őtt a kikelet első lehult virága, eltemetett lakója a rózsahegynek.

Azóta négy év múlt el.

Rövid azoknak, kiknek öröm; hosszú kiknek bánat volt osztályrészek.

Nekem hosszú volt, magának milyen rövid!

Asszony lett ezalatt — szép, halvány

asszony s elfelelte egészen azt a mesét ott a Cziczhegyen...

Pedig én már akkor ittam a Szamos vizéből s azt hittem maga lesz a mesébéli pásztorleányka!

Diána fegyelme.

A „Dora” szerzőjétől.

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

XXI.

(Folytatás.)

87

— Boosánat, mondá, de a mellék teremben is van egy szép Guido. Látna már? — Nem látna, volt a válasz. Még nem mentem beljebb, csak eddig.

— Csak azért említettem fel, mert kár volna ha figyelmét elkerülné, mondá. Jó reggelt.

— Jó reggelt! viszonzá Diána.

Az ifju elment, de arca kitörölhetetlenül vésődött a leány emlékébe.

Amin az órák multak Diána csudálkozni kezdett, ha vajjon az idegennek a fel-tűnő szép arcát el fogja-e valaha felejtetni, el fog-e az tűnni s képekről, a falakról, hogy be tudja-e a saját szemét hunyni anélkül, hogy az arany fényű sötét szemeket ne lássa.

— Soha sem gondoltam arra, hogy egy férfit szeressek, gondola Diána magában; de ha valaha szeretni fogok, annak ilyen arca lesz, mint ez volt.

Midőn Diána azt hitte, hogy a Sir Lisivel való találkozásán minden vészölél elmúlt, hazament. Haza érkezve úgy találta, hogy Lady Cameron az ültető szobá-

Kolozsvárt 1887.

kormányparti és Kisbaári Kiss Ferencz függetlenségi jelöltek között, — oly hírek érkeznek, — melyek azt bizonyítják, hogy a kormánypart által az általános választások alkalmával gyakorolt erőszakosságok a visszavonások a pótválasztásoknál is folytatottatni fognak. A szokásos etetés-itatást, vesztegetést, hivatalos pressziót, egész nyíltan ütik az ő-becsei kerületben. A petrovicsok választókat 15 napig tartották elzárva, s akkor kitűnt, hogy az elzártak teljesen ártatlanok.

A függetlenségi pártvezérek egymásután kapják a bűnperket s a törvényszék egymásután menti fel azokat. Most ujra bűnperbe fogtak néhány függetlenségi korifeust.

A legekleltánsabb törvénysértést azonban a hó 29-én követték el, midőn Kisbaári Kiss Ferencz képviselőjelölt Lukács Gyula országos képviselő kíséretében Szent Tamás-sziget, Petrovicsok és Ó-Becsén kiváltak a néphez szólni.

A törvény szerint bejelentett népgyűlést, a gyűlékezési jog nyílt megsértésével a szolgabíró betiltotta, okul adva, hogy a kedélyek izgatottak s egy másik vakmerőséget, hogy a függetlenségiak a kaput oszlatly ellen izgatnak.

Mintán ugy Kisbaári Kiss Ferencz, mint Lukács Gyula kijelentették, hogy a szabályszerűen bejelentett gyűlést senki be nem tilthatja, s ők igenis fognak a néphez szólni, ebben őket erőszakkal akadályozta meg a hatóság. E miatt oly izgatottak lettek a kedélyek, hogy Csáksik Lukács Gyula békítő szavaival lehetett a végig sértett népet lecsillapítani s a gyűlést zárt helyen tartották meg.

A szolgabírói önkény miatt panasz tétetett a belügyminiszteriumnál. Emez erőszakosságok s megfélemlítések dacára is, a nép lelkesen sorakozik Kiss Ferencz zászlója alá.

Tanügy.

A gyalui állami elemi fiú és leány iskola értesítőjét vettük. Az értesítőből Bocz István igazg. tanító kimutatása szerint kitűnik, hogy a lefolyt 1886—87-iki tanévben a tanítványok létszáma év elején 208, év végén 195 volt. A gondnok-sági tisztet Deési Gyula ref. lelkész elnöke alatt Csáksik Ádám, Bocz István, Péchy Elek, Pap Miklós és Rosenberger Bernát urak viselték; póttagok voltak: Péchy László, dr. Sigmund József és Somkerek Gusztáv m. kir. főrendész. Tanítói személyzet: Bocz István igaz. tanító, Burján Ilona, Ötvös Mariska, Póczy Gyula. Hittanítók: Deési Gyula ref. lelkész, Pap János gör. kath. lelkész. A közvizsgálatok június 7-én kezdődtek, s e hó 26-án végeztek. A tanév szeptember 8-án kezdődik.

A deési alsóbb fokú iparis-kola negyedik évi értesítője szerint a tanuló száma ez évben 215 volt; 14 el több mint a múlt évben. Az értesítő felelmei az év végén tartott munka-kiváltást, melyen 170-nél több tárgy és 300 dr. rajz lett bemutatva, a munkák jutalmazására s a többi költségek fedezésére 109 frt 94 kr. lett

fordítva. Foglalkozásra nézve az iskolában 32 különböző szakmunkát folytató tanuló volt s ezek számából levonva az évközben felszabadultakat, a jövő tanévre a foglalkozások 178 tanuló között oszlanak meg. Az iskola Pfeiler János igazgató vezetésével áll. Az értesítő elején Fajós Kálmán értekezik az iparos tanulóknak tovább képzéséről s kárhoztatja a szakismeret szerzését ösztönző vándorlásnak mindjárt a felszabadulás után való kezdését s utal az egyes iparkiallítások látogatására.

A dévai m. kir. állami főreál iskola tizenhatodik évi értesítője szakavatott tollal irt értekezést közöl. Az éskori (præhistoricus) ember telepéről Déva környékén. Tégla Gábor igazg. tanáról. Mint az év történetében névleges mozzanat az iskola alapító letételének ünnepe, mely június 8-án volt; a tanuló száma ez évben 147-re emelkedett, a megelőző évtől 15 telmül felül. A szegény tanulóknak részére táp-intézet volt felállítva, melyben 28 szegénysorsu tanuló nyert ételmezést, ezenkívül segélyezték a szegény tanulókat könyv-, író- és rajz eszközökkel, s a betegeket gyógy-szerekkel, a tandíj menességén emelenedett összeg 1161 frt. A jövő évre vonatkozó értesítés szerint a latin nyelvnek, mint rendkívüli tárgynak tanítását, nagy évré besztva, kezdetét veszi, de a tanfolyamra csak kiváló szorgalmu s előmeneteli tanulók vehetők fel.

Az Erzsébetvárosi örm. kath. fiú és leányiskolák értesítője elején Ávedlik Lukács, Tükör darabok a honi örmények viszonyairól és jelleméről című értekezésében érdekes adatokat sorol fel az örmények régi történetéből s vizsgálja mai szokásaikat s társadalmi viszonyait. Ezenkívül az értesítő még két hosszabb közleményt foglal magában, melyek közül az első „Erzsébetvárosi kegyuri jogáról” szól, a másik a kérdést tárgyalja: „Miképp kell a tanítást a neveléssel sikeresen egybeűzni az elemi népiskolákban? P. Csizsér Elek-től. E benn akással összekötött intézetben ez évben a fiú tanuló száma 109, a leány-növendékei 113 volt, s vallásra nézve a fiú iskolában legtöbb örm. kath., a leányiskolában legtöbb rom. kath. hitfelekezetű volt. Az iskolai szabályok pontozataiból kitűnik, hogy a tanulók igyekeznek szigorúan az áhítatosságra szoktatni s a jó erkölcsi magaviseletre nagy súlyt fektetnek.

A brassói állami elemi és polgári iskolák XII-ik értesítője megjelent az 1886—87 tanévről Orbán Ferencz igazgató szerkesztésében. Megnyitja Vég-h Mátyás tanár. A gyermekiel szeretet Petőfi lyrájában című értekezésével. Az iskolák szervezete jelenleg a következő: a) négy osztályú elemi fiúiskola a belvárosban 183 tanulóval; b) négy osztályú elemi leányiskola ugyancsak 196 növendékkel; c) négy osztályú polgári leányiskola 89 növendékkel; d) polgári fiúiskola ez évben III-IV-ik osztálylyal 31 tanulóval. Az elemi iskolákban alkalmazva volt 20 tanító és tanítónőből álló tanári személyzet; a polgári iskolákban 17 tanár és tanító. A tanítás ugy elemi, mint a polgári iskolákban szett. hó 2-án vette kezdetét. Ez évben lett felállítva az iskolai takarékpénztár, mely szép eredményű volt. Jövőre értesítést tudatja az igazgatóság, hogy a beiratkozások általánosan jövő szeptember 1. és 2-ik napján eszközöltenek. Az elemi fiúiskola V-ik osztálya be fog állítani, míg a polgári fiúiskolának III. osztálya töröltetik s csak a IV-ik fog fennállni. Tandíj az elemi iskolákban 2 forint, a polgári iskolákban 5 forint.

A brassói állami közép kereskedelmi és közép faipar-iskola értesítőjét az 1886—87. tanévről Orbán Ferencz igazgató által összeállítva vettük. A 94 lapra terjedő terjedelmű füzet minden mozzanatát felöleli az intézet ez évi belsőletének. Az értesítő Brassó ipara- és kereskedelméről irt tanulságos értekezés nyitja meg Jákab Gézától. Az igazgatói jelentés az alábbi adatokban ismerteti az intézet ez évi történetét.

A közép kereskedelmi iskolában 7 tanár működött. A tanítási óraterv az önálló közép kereskedelmi iskolák részére kiadott táblázat szerint volt alkalmazva s hetenként 24 órai elmélet és 24 órai gyakorlati oktatásban részesültek a növendékek.

Ez évben alakult meg az önképző-kör is. Tudnivaló, hogy a jövő tanévre értesít az igazgatóság, hogy a III. osztály is meg fog nyílni, mialt az intézet teljesen kifejldött lesz. A tanulók felvétele s. sept. hó 1. és 2-ik napján eszközöltenek. Tandíj egész évre 18 frt. Az I. osztályba felvételtnek a 4 gimnáziumot vagy realiskolát végzett növendékek, kik legalább 14 évesek.

A kolozsvári közraktárakról.

— A gazdák figyelmébe. —

Az „Erdélyi Gazda” legújabb számában alaposan és szakértelemmel megirt és komoly figyelemre érdemes cikket hoz László László közraktári előadó tollából.

Czikke elején konstatálja, hogy a gazda közönség nem részesíti a közhasznú intézményt megfelelő pártolásban.

Ezután az áruaktárakról a közönséget így tájékoztatja.

„Az áruaktár először oly közvetítő helye a gabonakereskedelemtnek, a hova a gazdák közül azok is, kik valamely forgalmi központtól távol laknak gabonájuknak és egyéb termelt javaiknak idejelen piacot adhatnak, azt itt hasznot hajtólag elhelyeztetik, itt a hol más és alkalom nyílik — az intézet közvetítése mellett — vagy a nélkül — a kereskedő világgal való kölcsönös érintkezésére s mindazon előzők elérésére, melyekhez ma csak úgy fér a gazda, ha magát és javait elismegizeteli; másodszor pedig attól, hogy ennek igénybe vételével a gazdának lehetősége válik arra alkalmas: nagy áringadozásoknak nagy értékesítéseknek ki nem tett, a megtartás veszélye nélkül hosszabb vagyis rövididebb ideig raktáron tartható reményeire olosó kamatu kölcsönt felvenni; melyet az áru földadása esetén a bank személyes hitel- váltózatthattat át, anélkül, hogy a kölcsön-vevő rövid időn belül a kölcsön visszafizetése iránt felszólítanak. Ez magában véve oly előny, melynek egyszerű felhasználásával a gazda, a földmívelés jövedelmezőségének alapfeltételét képező állattenyésztést folytathat melyet elég sajnálna most a gazda — a pénz — hitel hiánya miatt elhanyagol. Ennek is megkapjuk a gyógyszerét, a mennyiben az áruaktár a gazdának cséplés vagy aratás befejezése, sőt megkezdése előtt is nyújt kölcsönt, hogy addig is meg-árja piacoképes illetőleg raktározható lesz — pénzszavarnak segítve legyen és ne kénytelenitessék áruját még cséplés előtt vagy oly időben eladni, mikor érte legkevesebbet kap.

Ha a jelzálog-hitel és előleg nyújtást összehasonlítjuk, ugy az utóbbit feltétlenül könnyebb és olcsóbb. Míg az előbbinél a köv. titás, az idejövétel, időtöltés költségei, 6—7 százalékos kamaton kívül fölmerülő kiadás pl. egy 800 ftos kölcsönnél — a béklyegekkel, kataszteri, telekkönyvi, hitelés kiadványok, zálogbekebelezési kérvények, illetékek és kötelezvény megírása és közjegyzői okirat erejére való emelésével stb.-vel

30 ftot, kamattal együtt 78 ftot tesz, addig az előleg egyszerű levélbeli megkérésre megkapja a gazda és összes költségei és kamata fejében fizet egy évre 800 ft után 6 és fél százalékkal 52 ftot vagyis 22 fttal kevesebbet. E mellett meg van az az előnye is, hogy az ily nyert előleggel bizton és nyugodtan várhatja a legjobb eladási esélyt.

Az eladás közvetítése végett — a kolozsvári és a budapesti piac legtekintélyesebb terménykereskedőinek segédkezdése s támogatása mellett működik ezen intézmények külön álló „áruosztálya”. Magint oly előny, melyet a gazda nem becsülhet meg eléggé, ha tekintetbe veszi, azt a könnyű, gyors és biztos eljárást, melyet ez osztály a pénzösszegek folyóvá tételénél követ; és azt a különben igen gyakran előforduló kellemetlenséget, melynek a gazdák közönsége, a gyűjtő kereskedővel szemben lépten nyomon ki van téve — az eladás, — átadás és átvételnél, nemkülönb a vételár kifizetésénél, mely leg több esetben váltóval, vagy az üzlet megkötésétől számított bizonyos határidő múlva történik. A gazda továbbá a pénznek, igen sok esetben akadályokkal járó fölhajtásáról is meg lesz mentve és azt azonnal kézhez kapja, anélkül, hogy a bejövétellel költséget és időt vesztessen és feleivel minden igaz ok nélkül veszdjék. Leg több esetben pedig ki van téve azon csakugyan iudokolatlan bánásmódnak, melyben az egyedüli bank-ügy szabadalommal fölruházott pénzügyintézet részéről, midőn az az árujárt kapott váltót azért nem számoltja le, mivel nem czéggjegyzett kereskedő nyújtja be; holott ezt a kereskedő, — ki a hitel alapját képező vagyonot igen sok esetben nélkülözi — a szokás által szentesített szabályok keretén belül igen könnyen és olcsón megteheti.

Hisszük és reméljük, hogy az osztrák nagy. bank a közel jövőben az árujegy (Warrant) leszámlolását is üzleti tevékenységének körébe fogja vonni nemcsak, hanem a személyes hitel-nyújtás jótékony hatását a gazdák közönséggel szembe is fogja éreztetni.

Hiszen épen e bajok részbeni orvoslására van az áruaktár hivatva. Hogy a gazda és bankár között, mint közvetítő szerepeljen, de hogy ezen célját el is érhesse, annak leg egyszerűbb megoldási módja az lesz, ha a hazai közgazd. és kereskedelem iránt nem közönyös gazdák és termelők ezen intézménynek megbízásaikkal segédkeztet nyújtanak hajlandók lesznek.

Az izzik további folyamán összehasonlítást tesz a többi bel és külföldi és a kolozsvári közraktárak között; s konstatálja, hogy a kolozsvári valamennyi átlag 44 százalékkal olcsóbb, s kimutatja, hogy a száraz áru raktáron tartása által a gazdák az „apadás” czimén hátrány nem érheti szemben azon előnyökkel, melyeket e hasznos intézmény a gazda közönségre nézve nyújt.

Milán király Kolozsvárt.

Kolozsvár, július 2.

(Sürgöny.) Belgrád, jún. 29. Hírlik, hogy Szerbia királya Obranovic Milán válpörét a kolozsvári káminista egyház kebelében szándékozik elintéztetni. Költségeket még nem kifizette. — Megérkezése holnapra várható.

Ez a tegnapi városunkba érkező sürgöny villámgyorsan terjedt el. Mindenki tudakolta. Uly izgatottság nagy lett. Emberek összebujtak az utcákon és pusmogtak. Milán — elválás — itt — Ki látta? Milán ki ismeri, Szerbia fejedelmét? — Köpözös, erős nyakú, erős derekú, római arozú Sir;

ki látta, ki? És futva érkezik egy csilinderes ember pusmogó emberekhez, s szól: „Láttam.” Ő látta. Hol, mit, he, no...? A Hungáriába száll-e vagy a Pannoniába? He? Szomorú e, vig e? No, nono...

Ujjab posmogók támadtak, kik kintatának izgatottan a csilinderes emberre mondák: „Ez az, ki látta.” És hozzányomultak suttymban, hallgatván őt. Lenajrtam a vasútnál, ugymond csilinderes, szeplős orru ur, és ittam ottan sört. (Mivel?) Nagyon jó, de meleg. Egyezzen csak nagy sürgölődés támad a perronon, s csak látom, hogy egy Antónius orozájú, hajlat orru. Középső monsieur hátraszegett föl balad végig a perronon, s gyorsan a kijárat felé tart. Odajött hozzám a koromszár. Fizetek. Tessék. Két sör, egy sajt, kegy. Kérem, szoltam közbe, ki lenne az ur Melik? Mutattam. Az Milán... Sipart. Felpattantam ottan ülőhelyemből, mint egy gumilapda, s utánna sandalogtam. Kocsin ül, s kocsin csak egy volt. Mit tehettem más? Nem akarám szem elől tévesztelni sem: áron ő Felséget, hát utánna szaladtam a kocsinak, mint egy kuvasz kutya. Ugyan szerettem volna örömben, hogy én látta először.

Hogy hogynem azonban, a kaja kocsis észrevette szaladásomat, s leguagyabosszuságomra megcsapdosta két gébját. A gébk pedig (sohase láttam eddig) kezdtek instálom, s én akárhogy is kitérdék, lehetetlen volt nyomukban maradni. Ezzel elhallgattam a csilinderes, s mindnyaján hallgattak. Lenéztek a földre, meg néztek.

En tehát nincs kétség benne, hogy Milán király csakugyan Kolozsvárt van-e hol? Ezt — nehéz kitudni. Kün a sötétség két katonatiszt nyargalt sebesen be a városba, bizonyosan a király elé. Zokniatés két targonca viragot expedált a királynak bizonyosan. Söt két ember parafiaconokat vitt. A mi pedig az idegen talmasság ittletét leginkább bizonyította, az az volt, hogy cec gyula Várogy Gula nagy iramlásban vala a sósókutak felé, választandó ottan tiznekét picurka jöczt, melyek a sós holmba dugtt parafacsalakra rakódnának, ha rakódnának.

A kíváncsiság erre legmagasabb fokra érte el. A csilinderes ur vezénylete alatt pusmogó emberek elhatározták, hogy fognak menni a sötéterre és ottan varkozni fognak, hátha arra vetődik, a megvendég. Ugy is tettek. Kimentek mind, s mint az „Ujlág” elő kerültek, a csilinderes ur megrökönyödve nézett mely magabizottsággal a vendéglátó hely kis ajtaja felé hol Milán — hol fedetlen fölvel áll, látta szegett nyakkal egy Antonius orozájú, hajlat orru, középső mensigneur.

— Ó...! hebegete suttogva.
— Ki?
— Obr... Mil...
— Egyike pusmogó uraknak ekkor megvetőleg mérté végig a lilaszínű vált csilinderes urat és szólt.
— Ön számár! Ez nem Milán, hanem — pinczér.
Bumm...!

jában volt, a leányok már lementek a szalamba, hol a vendégeket mulattatták. Tehát ő is egyenesen a szobájába ment, s öltözködött.

A társalgásnak ez este csak egy tárgya volt, Sir Lisle, a Scarsdale család feje, a hogy Lady Cameron nevezni szeretto. Mindnyáján egyesültek dicséretének zengésében. Még a leányok is lelkesültek felette. Evadne egy csufondáros szót sem mondott, Thea sem gnyulódott. Cameron ur tetszését fejezte ki. Lady Cameron azt mondá, hogy Sir Lisle nem hasonlít a többi férfiakhoz.

— Egy gavallér és egy lovag, mondá. Még arca sem a tizenkilencedik századba való. A Szent János lovagokra emlékeztet.

— En azt képzelem, jegyzé meg Cameron ur, hogy ő egy olyan ember, a ki jótékony s nemesítőleg hat mindazokra, kik vele érintkeznek.

— Egy minta férfi, gondola magában Diána.

Hála az égnek hogy nem találkozam vele.

Végre csudálkozott, hogy a vendégek nem unták meg folytonosan a Sir Lisle nevét hallani, ő részéről alig várta hogy ez az este bevégeződjék.

Végre a vendégek elmentek; Cameron ur „jó éjt” mondott, Lady Cameron az öltözé szobába vonult, Diána még mindig a Salon tűzhelye előtt állt, mert az este hűvös volt, s a nővérek még mindig Sir Lisleről beszélgettek.

az önkényt jó, s olyan érzés a miről az ember nem tehet.

Ekkor Diánához fordult, ki a kezébe vett könyvet nem tette le, és egy szót sem szólott.

— Cameron kisaszszony — mondá — maga a mi rokonunk iránt nem látszik érdeklődni.

— Oh, nem, legkevésbé sem, volt a hideg válasza.

Diána nem felejtette el, hogy mi történt akkor, midőn Lord Clanronald iránt egy kis érdeklődést mutatott.

— Meg fogja bánni, mondá Evadne. Olyan férfival, mint a milyen Sir Lisle, ritkán találkozik az ember. Holnap nálunk fog ebédelni.

— Ha lehet ismét elmegyek hazulról, gondola Diána.

— Mama felkérte hogy egy pár hónapot töltsön Fernessen, folytató Evadne. Sir Lisle azt mondá, hogy Linget nagyon unalmasnak képzeli.

— Reményem eljön Fernessebe.

Ah, a drága otthon, a hely melyet ő annyira szeretett, a hova az ő engedélylye nélkül sem barát, sem ellenség nem mehetett, most olyan emberek által lesz elfoglalva a kiket ő nem szeret!

Ferness soha sem lesz az ő otthona többé. Kedvező helyeit idegenek foglalják el; a szép szobákban azok laknak, akiket ő gyűlöl, — és ő, Diána, csak egy nyomorult szám lesz a barátságatlan körben.

állását nem adta e fel nagyon hamar, s ha több, s erősebb ellentállást mutat, nem lett volna-e annak haszna. De vajjon a Lady Cameron tekintélyét elvithatja volna-e? Bizonytal nem — mondá magában. — Mig atyja élt ő volt az ur; következképpen a feleségének kell az urnónek lenni.

Es szive bár mint égett, s lelke bár hogy támadt fel a dolgok e bosszantó állása ellen, neki meg kellett magát adni. Egy rövid évvel ezelőtől az ő akarata és belégyezése nélkül senki sem lett volna Fernesse meghiva; de most még csak tudtára sem adták. Es ő kész volt Sir Lislet gyűlölni csak azért, mert ezek a nők szerették; és meghívták azt az ő drága otthonába, és neki nem volt hatalmában e látogatást megakadályozni.

Szomorú gondolataiból az Evadne gunyos nevetése ráta fel. Amint fellépett látta, hogy a leány ragyogó kék szemei az ő arcára voltak függesztve.

— Diána, maga nagyon szomorúnak látszik — mondá kíváncsian. — Mire gondol?

— Az én gondolataim nem érdekelhetik magát — volt a válasza.

— De én letudom arczáról a gondolatait olvasni — mondá Evadne. Maga azt gondolja, hogy ha most is a Ferness urnője volna, Sir Lisle nem kapott volna meghívást.

— En Ferness urnője vagyok most, és az lesznek mindig — válaszola Diána.

Evadne hangosan nevetett.

Szeretném ha ezt mama hallaná! mondá. Azonban, lássa Diána, én meg vagyok róla győződve, hogy maga Sir Lisle ról és Fernessről gondolkozott.

Lattam arczának a valóságát midőn azt mondtuk, hogy rokonunk oda jött. Mond-

ja meg nekem az igazat, nem szeretne e teljes hatalmával fellepni s a Sir Lisle jöveletét egész méltósággal betiltani?

— Ez a tárgy közönyös előttem, válaszola Diána. Jó éjt mindkettőjünknek.

A szobából való távozását az Evadne gunyos nevetése kísérte és sértő mondatokkal.

— Szegény örökös, kinek a trónját mások bitorolják!

De Diána folytatta útját, nem akarok többet hallani, sem a kihívó szavakra válaszolni.

— Evadne, mondá Thea fedd hangon, boldonság töled Diánát így ingerelni. Mert elvégre is neki még nagy hatalma van.

— Az nem tartozik reánk, ő nem képes nekünk ártani. En megnyertem a Cameron ur szeretetét, s mama mig él teljes hatalmu urnő lesz Fernessen; ennyi bizonyos. Légy nyugodt, Diána semmiképpen sem árt hat nekünk.

— En még sem tenném azt, hogy szándékosan sértsem, mondá Thea; én nem látok ebben okosságot.

— Nem tehetek róla, volt a válasza; ő annyira felettünk látszik állani, és azt is látom, hogy milyen megvetéssel néz le reánk. Javára válik ha nevésséges büszkeségét lejjebb szállítom.

Diána feküdni ment de nem aludni.

Először történt életében, hogy egy arcz benyomást tett reá és kísértette, és érezte, hogy majdnem mindenét amivel bír, oda adná, azon boldogsággért, ha a szép idegen barna arczát ismet láthatná.

XXII.

— Diána, mondá Cameron ur, ma es-

te egy régi barátom jön hozzánk ebédel. Evekkel ezelőt segítségére voltam, s az ő jó barátom. Barátomért igyekezz szép s kedves lenni.

— Igen papa, volt a válasza.

De hangjában nem volt sem kedv, sem erély.

A múlt évben, hogy örült s mily boldog lett volna, hogy az atyja barátját, a legkedvezőbb színben mutassa magát!

Távozása után Cameron ur néhány pincziz mélyen elgondolkozva állott.

— Diána nem olyan vidám mint egykor volt, mondá magában; pedig mindnyaján mily szívesek, mily jók hozzá! Feleltem épen úgy bának vele, mint ha a saját leánya volna. Igaz, hogy most a saját részem nem követheti annyira; de olyan-nyokkal bir, melyek azért elég kárpótlást adnak. En meg vagyok róla győződve, hogy házasságom legjobb volt Diánára néve.

De ezt a nézetét a leánya bizonyosan nem irta volna alá.

Az a tény, hogy atyjának egy régi barátja ment hozzájuk ebédel, megadta lyozta Diánának azt a szándékát, hogy hazulról el menjen. De nem tetszett neki az a gondolat, hogy a dícsőített rokonu, Sir Lislel találkozzék.

De most az egyezzer elhatározta, hogy mostoháját háttérbe szorítja; azonban csak hamar meggondolta, hogy az nem volna méltó hozzá, hogy silányság volna ellen-szenvét kimutatni s ez által kellemetlenséget okozni.

— Mennyire megváltoztam! — mondá magában. Ha Royalt itt volna, azt mondtam, hogy elromlottam.

(Folyt. köv.)

Előfizetési felhívás!

Julius 1-én új előfizetést nyitottunk „Ellenzék”-re. Kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, hogy azt minél előbb megújítani kegyeskedjenek, hogy a lap pontos küldésében fennakadás ne történjék.

Egy évre	16 frt
Fél évre	8 frt
Évesjegyre	4 frt
Egy hóra	1 frt 50 kr.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, július 2.

Kereskedők kongresszusa Kolozsvárt. Az „Ifju Erdély” szerint a kongresszus megtartása határidejűül aug. 14-én történt ki. Intézkedés történt, hogy augusztus 14-én Budapestről Aradon és Nagyváradon át két külön vonat indítottassék Kolozsvárra, melyek egyszerre fognak a pályaudvarra berobogni. A külvárosiakhoz, minden származásról csatlakozás rendeztetik a végrehajtott bizottság menetrend, és kimeneteli táblázatát fog kibocsátani, mely kitüntesse a külön vonat beszállás szerinti díjazását. A származásokra legalább 50 méter kedvezmény eszközöltetik ki a jegyek válthatók lesznek minden állomáson.

Kovács Zsigmond vesprémi papok temetése tegnap nagy pompával, óriási néptömeg részvétele mellett ment végbe Veszprémben. A temetésnél a győri, és szombathelyi püspökök végeztek a halotti szertartást fényes segédlet mellett. A székesfehérvári káptalan a temetésen dr. Pellet öltötte és Mielh Jakab kanonokok képviselték.

Szerencsétlenségek Amerikában. Newyorkból táviratozzák június hó 24-éről: „Wisconsin államban Marshfield város teljesen leégett. Több mint 200,000 ember van hajlék nélkül. Az ország két felületes számítás szerint három millió dollár. — Ugyanabban az államban Harley városban is nagy tűzvész pusztított, mely 500,000 dollárnyi kárt csinált. — Texas államban Longviewben pedig iszonyú lángok pusztított, melynek 26 ember esett áldozatul.

A bűnbakok. Az alföldi árvíz veszedelmek új áldozatai vannak. A közlekedési miniszter nyugdíjazta Nagy János miniszteri tanácsost és Molnár Sámuel osztálytanácsost, mint a kik a zilip építési munkák megvalósztatása által okozói voltak a katasztrófának. Hát aztán nem lett volna jobb azt a rendszert nyugalmamba tenni, ha az oriai kár kipótálása után kormányt emberét nyugdíjazza? No ez igazán megfontolódás, érdemes lenne üveg alatt tartgatni.

A Sepsi-Szt.-Györgyi Mikó halálhíradása vasárnap folyt le az énekesnővel a ezzel kapcsolatosan a III és IV-ik k. ö. növendékei közt a verseny-szaválás. A folyókai alakait és az udvart is ellepelt a kiváncsi közönség és főleg a tornagyakartalon csüggingtel figyelemmel. Csak az a hír, hogy az intézet és a város nem rendelkezik teli tornahelyiséggel s így csak kevés időre szorítkozik a tornatanítás.

Kivégzett rablógyilkos. Eszéki tegnapelőtt végezték ki Hadnagy István napasámost, aki múlt év aug. 24-ikén a Darda melletti erdőben Kukovics Lászlár parasztot meggyilkolta és kirabolta. Az általa elűzött Hadnagy nem bínei felett hűbűdött, hanem csak azt sajnálta, hogy elhatározásait nem akasztják föl vele együtt.

Simor János herceggel a m. kir. 29-én osztotta ki Esztergomban a bázilikában a bérálás szertegét. Mire után a bíboros főpap nagyszabású egyházi bevonatban fejtette a bérálás jelentőségét.

Birtokvásárlás. Károlyi István gróf, a Mitrovsky Vladimir-féle kondorosi család, a fundus instructus-sal és idejével együtt 1,450,000 frton megvette.

Furcsa strájk. A fővárosi trafikások vasárnap tartandó gyűlésükben tiltakozni fognak a reájk rött 12 százalékos ellen. Ha nem aratnak sikert, strájkolni fognak.

Kinevezés. Heckenust Kálmán a kolozsvári pénzügyigazgatóságánál alkalmazandó t. oszt. pénzügyi biztos pénzügyi főbiztossá nevezetett ki.

Kinevezés. Bocskor Kálmán a kővárosi helyi kir. törvényszékénél alkalmazott joggyakorló ugyanennek törvényhozás eljegyzőnek nevezetett ki.

Halálhíradás. Tardórló gyászlapot keltünk, mely szerint öz. Nesselfeld István életének 74-ik évében birtelen meghalt. Az elhunytat Nesselfeld Miklós budai városi főjegyző és Nesselfeld Viktor kolozsvári pénzügyi számtiszt mint fia, s nagyszámú unoka gyászolja.

Mulatság. Előpatakban 1887. évi július hó 17-én tombolával egybekötött nyári táncvigalmat rendeznek. Ez lesz az első mulatság a jelen fűrdő-évadban s a rendezőség buzgalmaiból kifolyólag a siker hirtelre van. A tombola tárgyakat közönség útján szerzik be s mivel a fűrdő

szépítésére fordítottak a tiszta jövedelem — már is szépen gyűlnék a tárgyak.

Párba. Katona Mór szerkesztő és tartalékos honvédfőhadnagy piztoly párbajt vívott Győrött tegnap reggel Hentaller Lajossal. A kihívó Katona Mór volt. Feltevélek: 30 lépés távolság 5—5 lépés avanzs-al, egyszeri győzelmű. Hentaller azonnal megtagadta az avanzsot, míg Katona helyben maradt és úgy lőtt, mire Hentaller leeresztvén piztolyát, azt ellenfele lábai elé dobta.

Boldog város. Mint Berlinből táviratozzák, a német főváros 1886—87-iki zárszámadásait 2 és egynegyed millió márka fölösleggel zárta le. E kedvező eredményt főleg a jövedelmek rohamos emelkedésének köszönhetni. A múlt esztendőben ugyanis a a házbéridő 12 millió, a házadő 4 millió s a községi jövedelmi adó 13 millió márkát hozott a város pénztárába.

A Szent-Jánosnapi országos vásár S.-Szentgyörgyön múlt hó 29-én és 30-án tartott meg. Az idő nagyon kedvezett a vásárosoknak; de pénz kevés volt, miután épen a hónap két utolsó napjára esett a vásár, mikor mint tudvalevő, dolog igen sok embernek kevés a pénze. A baromvásár elég élénk volt. Sok marhát hajtottak fel a csere-berélők nagy öröme.

A walesi herceg, mint a német lapoknak Londonból távirják, e nyáron Rudolf trónörökös meghívására meg fogja látogatni Laxenburtot.

A háromszékmezei házilap-egyesület választmánya f. évi július hó 7-én a megyeház gyűléstermében teljes választmányi ülést tart. Főbb tárgyai: Az 1886-ik évi zárszámadások felülvizsgálása és az 1887-ik évi költségvetés megállapítása.

Kézdivásárhely a háromszékmezei „Erzsébet” árvételeynvelőintézet rendes és bejáró növendékeinek f. tanévi zárvizsgája július 4-én tartatik meg az intézet helyiségében.

Esküvők. Sepsiszentgyörgyön június 28-án vezette oltárhoz Dobó Lajos kézdívársárhelyi kereskedő Fejér Anna kisasszonyt. Nagy-E nyeden Bodor János zagoni ev. ref. lelkész június 30-án esküdött Pogány István, Pogány György hajdumegyei főispán magasművelő, kedves leányával.

Előkelő szabók. Az angol trónörökös legidősb fiát, Albert Viktor herceget és mr. S. H. Smith-et, a kinostár első lordját a napokban vették föl kellő ünnepességek között a londoni szabócéh (Merchant Taylors Company) tagjai közé. Az ünnepélyt a cseh nagytermében a Tread-Needle Streeten tartatták meg.

Amerikai utra indul este Böckel Károly polgártársunk Samil nevű fia, ki a helyi egyetemen külön sikerrel végezte a gyógyszerészeti tanulmányt. Egy évet fog tanulmányi célokból Amerikában tölteni, honnan kétségtelül gazdag tapasztalatokkal fog a derék ifju visszatérni.

Kis hírek: Kizárta kebeléből a rászorított Kossuth Lajost sértő nyilatkozata miatt. — A pétervári egyetemen az évi tandíjat 300 rubelre akarják felelni és ezennél ily díj mellett is csak meghatározott számú tanulókat vesznek fel. E rendszabály célja, hogy az egyetemről az ugynevezett „veszélyes elemek” ki legyenek zárva. — Némaiban a Liszt múzeum, melyet a nagyszerű rendeltetésre a Liszt által lakott udvari kertben rendezték be június hó 24-én nyit meg. — Rejtélyesen eltűnt Győről Steiner József, a dunagőzhajózási társulat titkára; eltávozásáról kalandos hírek keringenek. — A kereskedelmi minisztérium egészen át költözött az új palotába s összes hivatalai a hó 1-től kezdve ott működnek. — Az újvidéki zavarások ügyében a vizsgálatot megtagadta az illetékes hatóság s összesen 19 embert tartóztattak le; vizsgálati fogság alá hat egyént tettek. — Parlagi Vilám a festőművésznek jelenleg Berlinben tartózkodik, a hol műtermében napoként igen sok vendég fordul meg. — Rómában a pápai csendőrséget egy részét liberalizmus gyanúja miatt elbocsátották. — A Brüsszelben 1888-ban rendezendő nemzetközi kiállításban ötven speciális kiállítás egyesül egy főcéllal: a termények ismertetése lesz. — Kiállítás rendeznek a fővárosi II. és III. kerületi ipariszabók munkáiból.

VÁROSI HIREK.

A király Kolozsvárt. A fel-séges ur itt időzése alatt, mint halljuk gróf Teleki Domokosnának belkőzép utca sarkán levő házában fog elszállásoltatni. E célból a király és legbensőbb környezete számára 18 szobát fognak berendezni.

A városi képviselőtestület tegnap délután Albach Géza polgármester elnöklése mellett közgyűlést tartott, melyen azonban a képviselők közül nagyon kevesen jelentek meg. Különben is ezuttal egészen jelentéktelen apróbb ügyek kerültek napirendre, melyek minden vita nélkül intéztettek el, helyesebben tudomásul vétettek. Így tudomásul vétettek a tanács abbéli intézkedése, hogy miután a belügyminiszter a közgyűlési határozatot megerősítette, kiutalványozta Jakab Eleknek az irói tiszteletdíját („Kolozsvár története” című pályaművéért) s a munka kéziratait, saját alárendezés végett átadta a szerzőnek. Felszólalás és vita csak három tárgynál fordult elő; egyik a **központi választmány** jegyzőjének megszavazott honoráriumát, amit a belügyminiszter nem erősített meg. Ezellen a tanács újabb feliratot indítványozott, a mit Bogdán István és dr. Fischer Lajos ellenzése dacára, Szavacsina G. és Salamon Antal meggyőző érvelései után a közgyűlés el is fogadott. A kereskedő ifjak kon-

gresszusa számára, mely az idén aug. 14. és 15-én Kolozsvárt fog tartatni, Hirschfeld József és Züllrich István indokolatlan ellenzése dacára, Bogdán István, Szavacsina Géza és Polcz Rózsa meglel ajánlatára 500 frt segély szavaztatott meg. A harmadik tárgya a központi választmány egy tagjának (dr. Szabó Gyula) a lemondása volt; itt is hosszabb vita kerekedett afelött, hogy a lemondás elfogadtassék-e vagy nem. Miután dr. Szabó Gyula ragaszkodott lemondásához, a közgyűlés elfogadta azt s helyébe Pataky Sándort választotta meg. Még a polgármester jelentette be, hogy 6 hét szabadságát veszt igénybe s ezzel a közgyűlés véget ért.

A közvághid ünnepélyes megnyitása, miután már jeleztek, holnap vasárnap reggel 9 órakor lesz, a már említett programmal. Meghívó mintegy 200 bocsátatott ki és a villásgreggeli is ennyi személy lesz felterítve. A közvághid területére csak beléptijeggyel lehet ezuttal bemenni, mindazonáltal ez nem lesz akadály arra nézve, hogy a közönség köréből is bebecsátassék az, aki jelen akar lenni a megnyitáson.

Az új járásbíró. A kolozsvár városi kir. járásbírószághoz újonnan kinevezett kir. járásbíró Mentovich Gyula a kir. törvényszék teljes tanácsülésében ma délelőtt tette le a hivatalos esküt.

Vizsontlátás 35 év múlva. Hatschek Antal kolozsvári pléhes mestert ritka véletlen szerencse érte a napokban. Vizsontlátta Amerikában, Broklinban élő testvérbarátját, ki ezeltől 35 évvel vándorolt Amerikába, s azóta idehaza holt híre támadt. Hatschek pléhesnek egy távoli rokona véletlenül találkozott a halottnak vélt iparossal Broklinban, ki így tudta meg, hogy öccse Kolozsvárt él. A napokban felkerekedett aztán a Broklinból Kolozsvárra jött. Egy heti látogatás után hétfőn utazik vissza. Először Hatschek Antal, a neje és Böckel Károly kolozsvári jövevő iparos gyógyszerész fia: Böckel Samil, egészen a tengeren túla. E látogatás alkalmából tegnap bucsu lakoma volt, melyen a rokonok és családtagok kívül sokan vettek részt s a nagy utra induló rokonnak disz s emléklappal kedveskedtek.

Az önkéntes tűzoltó egyesület. Csütörtökön és pénteken tartott meg a rendfenntartó és szivattyús osztály tiszteiseinek a választása. A rendfenntartó osztályhoz megválasztottak szakaszvezetőnek: Filipp Gyula, Csizsar Gyula. Örvetőnek: gróf László István, H. Veres Károly. A szivattyús osztályhoz szakaszvezetőnek: Szabó József, Sipos Károly, Péchy Ferenc; örvetőnek: Vajda Imre, Wieder József, Kiss Ferenc. A megválasztott tisztesek az ünnepélyes fogadalmat az illető osztályok jelenlétében tették le. Vasárnap d. u. lesz a mászó és vízszóró osztály tisztesinek a választása.

A torna-vívóda igazgatóságát nem értjük az ő közönségében. Az atletikai Club eddig mindig ott tartotta a gyakorlatait és sem az eszközöket, sem a padlót meg nem ette; a vívóda igazgatósága azonban kizárta onnan a Clubot, s nem enged meg, hogy a természet gyakorlatozra használják. Már most csak azt szeretnők tudni, kiért van hát tulajdonképpen az a ház, mely közös költségen testgyakorlati célokra épült. Az igazgatóságért-e, vagy a közönségért.

Megkísérlett öngyilkosság. Öngyilkossági szándékból a Kis-Szamosba ugrott tegnap délután egy Sch. Lné szolgáló leány, ki azonban Merek A. kit utja épen arra vitt kimentett s miután ez elbocsátotta ismét megkísérlette az öngyilkosságot, de másodízben is megakadályozták. Tetének okát, állitást, gazdájával történt összekocznása képezté.

A catalogus. Arról értesülünk, hogy a múzeumi régiségtár őre a jövő egyetemi tanév elején rendelkezésre bocsátja a tárlatról elkészített catalogust, mely nélkül az egész tárlat hasznavehetlen lomtár a közönségre nézve. Szükségessé tartjuk megjegyezni, hogy e hirt fentartással közöljük.

Császár József helybeli fényképésznek, lapunk mai számában megjelent hírdetésére hívjuk fel olvasnók figyelmét. Császár J. régi és jóhírnevű fényképész, kinek műterméből már oly sok szép művészi kivitelű kép derült ki, hogy méltán megérdemli a közönség tömeges partfogását.

IRODALOM.

Az „Ifju Erdély” legújabb száma tegnap jelent meg. Az új szám főképe a kereskedők kongresszusának van szentelve, a mennyiben közli az előkészítő bizottság felhívását, a kongresszus szervezőit, a végrehajtóbizottság ülésének főbb mozzanatait, kimerítő értekezéseket hoz a kereskedelmi iskolák, a székely kiállításról. Tárczarovatában Nagy Károly tanár „Kereskedelmi oktatásunk és a társadalom” című alatt egy francia, könyvről írt érdekes dolgokat. A jelesen és gondolat szerkesztett lap legújabb számát több érdekes hír egészíti ki.

Fanghné Gyűjtő Izabella asszony tisztelettel kéri a torozókbi tűzkárosultak javára kiadandó „Legjobb otthon” cz. művének ívtartóit, a határidő lejártával szíveskedjenek a gyűjtött előfizetéseket az Athenum r. társasághoz mielőbb beküldeni, hogy magát a nyomtatandó számok iránt tájékozhassa.

Az Armenia örmény-magyar irodalmi folyóirat 7-ik legújabb számában dr. Molnár Antalról, Markovich Jakabtól, Farao Simonról, dr. Simai Jánosról, Szongott Kristóftól, dr. Patrubány Lujostól és Moldován Gergelytől hoz cikliket, melyek közül különös érdekel Molnár Antalnak az örmény zenéről írt rövid czikkcskéje bir. Az ügyesen szerkesztett folyóirat mindenestre megérdemli a sok kiváló képességekkel felruházott nép faj iránt érdeklődéssel levők figyelmét. Előfizetési ára egy évre 4 forint.

A „Magyar Ipar Úttörői” ezim alatt Dobrowsky és Franke kiadásában érdekes új könyv hagyta el a sajtót. Galléri Mór állította össze a magyar ipar jeleseinek élet és jellemrajz-gyűjteményét, hogy az iparos ifjúság ez érdemes úttörők példáján buzdulva, a becsület, a tisztesség, a tökéletesedés terén igyekezzék fejlődni és haladni, hogy lelkesüljön az ipar fejlődésének nagy eszméjéért, hogy tanuljon a nehézségekkel megküzdni, ismerje meg a kitartás jutalmát és barátkozzék meg az azalatt eszmével, hogy nem mint közönséges munkásnak kell robotmunkáját leróni, hanem gondolkoznia kell ipara természetéről, be kell hatolnia mestersége titkaiba s tökéletesítése, a kor színvonalára kell emelkednie.

Szerző az iparos ifjúság buzditására számta művét, melynek olvasmányaiában ott találjuk az ipar régi jelesei közül Sigmond Elek, Beliczay Imre, Ganz Ábrahám, Schlick Ignác, Rajka Péter, Madarász András, Vidacs István, Röck István, id. Kirner, báró Popper Lipót, Valeró Antal, a Felmayerék, Szilágyi István, Streittmann, Szentpétery József, Fischer Mór, Záh I. Gy., a Trattner-Károlyiak, Jellinek Mór, Szabóky Adolf sikertült arcképei és életrajzai mellett a mai élő iparos nemzedék kiválóbbjait és különösen a nagy és kisiparra, a fővárosra, a vidékre, sőt az erdélyi részekre is.

A mű instruktív irányban van tartva, s az élet és jellemrajzok is változatosak, tanúságosak, oktatók. Szerző egy-egy fejezetet szentelt az iparral oly szoros kapcsolatban levő kereskedelem és forgalom jeleiseinek, valamint az ipar szellemi munkásainak is, (ezek sorát Széchenyi, Kossuth és Trefort nyitja meg.)

A mű célja, hogy ipariskolai vizsgálatok alkalmával, mint jutalomkönyv osztassék ki, de fontos szolgálatot tehet az ifjúság könyvtáraiban is; végre haszonnal fogadhatja az önálló iparosság is, mert a mai egyuttal a kegyeletteljes elismerés kifejezése gyanánt is tekinthető.

Szerző e sok fáradsággal összeállított, s mint előszavában maga mondja, folyvást kiegészítésre és tökéletesítésre váró művét Trefort Ágostonnak a magyar ipar lelkes partfogójának ajánlotta.

A 21 ivre terjedő 82 sikerült arcképpel ellátott díszesen kiállított mű ára fűzve 2 frt, diszkötésben 2 frt 50 kr.

A közönség köréből.

Válasz a györgyfalvi levélre.

E lapok f. évi 141-ik számában megjelent „Györgyfalvi levél” című közlemény egyes pontjaira az alábbiakat kell megjegyezni:

Hogy a községünkbe építendő ev. ref. templom költségeinek fedezésére egyháznak 1000 frttal képes hozzájárulni, — igaz, de ezen összeg nem a Barabás Sámuel ev. ref. lelkész ur erőlyességeinek s fáradságtalan tevékenységének köszönhető, ki mint a templomépítés eszméjét szívében (?) hordó egyéniség — magtár megteremtésén, s még sok más üdvös (?) dolgon szüntelen töri a fejét, — égit magasztaltatik, mert Bathányi gr. ó mőtődsége csakis templomépítésre 800 forintot hagyományozni kegyeskedett, mely összeg központilag a takarékpénztárban gyűmölösözik. A fennmaradó 200 frt pedig az egyház tengeri magtárának múlt évi kamataiból jött be. Lunen van az 1000 frt.

A magtár létesítése sem a nevezett lelkész ur érdeme, mert azt nem ő magán-gyűjtés útján, s templomépítési célra gyűjtötte — mint czikkirő ur tévesen állítja — hanem a papi és kántori fizetés megváltása céljából maga a nép, az egyház egyes tagjai követvén más falubeliek jó példait, jószántukból adakoztak.

Hisz tiszteletes urunk, kinek summa summarum csak az az érdeme, hogy községünkben 40—42 év óta papol; az egyház vagyonának szaporítására és az egyház felvirágzására egész másként működött, s működik, ugyanis mind az egyház pénztárából, mind pedig magtárából saját maga költsönöket vett fel, úgy gondolva, hogy az nála jobban kamatozik. A rendelkezésem alatt álló egyházi iratokkal, sajátkezi írásával bizonyíthatom be, hogy tiszteletes Barabás Sámuel lelkész ur jelenben is 105 az az egyszázöt forintnyi összeggel és 23 vége gabonával, a mi az egyházi törvények értelmében tilos — néhány éve már adóssa az egyháznak. S még az a szép, hogy valahányszor szóllították föl a fizetésre, mindannyiszor azt feleli: hagyjaauk most neki békét, mert ő pap. Ezzel aztán ki van fizetve s punctum.

És hogy a tiszteletes egyháza jólétének előmozdítására mennyit futott-faradt, s mily magasatos eszméket táplált szívében, kitűnik abból is, hogy az egyház költségén épített gabonásában a magtár-gabona elhelyezésére egy ládát évi 2 frt bérfizetésért engedett át.

* E rovat a szerkesztője csak a sajtóhatósággal szemben kötelezi.

Nézzük a papilakot, ennek is falai kívül belől a szegénység mindenféle színű figuráival van kifestve, alig 20—25 éves épület, ma-holnap összedől.

Hisz még a templom építéshez, illetve mász beoltáshoz szükséges víz mennyiséget is megtagadta. Meglehet azért, mert ingyen kérte az egyház.

Igaz, egy 4—5 méter magasságu harangláb is épült, melynek oldalán levő felirat is bizonyítja, hogy a „Barabás papságában” épült. Ezen alkalommal is hiveilel oly gyöngéden bánt, hogy néhány család kénytelen volt a róm. kath. vallásra áttérni.

Hát ugyan hol vannak érdemei? Sorolja elő valaki, ha tudja.

Továbbá Fekete Antal, áll. igazgatótanító alias „Huba” czikkirő ur feljajdul az állam által községünkben három év óta felállított fin iskola szűk, egészségtelen helyisége miatt s elkecseregetett mindenféle gyors segélyért kiabál. Az államtól már oknélkül vár orvoslást, mert — ngymond — „az állam maga is beteg”; természetes az államnak is szüksége van gyógyszerre, s azért nem jut belőle a györgyfalvi iskolának is. A tantálgyűlő ur sem intézkedik, mert „iskolánk iránti buzgalma bokros teendőin hajtórést szenved.” A képviselőnk is ki tudja hol, merre jár, mit csinál? mert dacára, hogy a nép bizalmát bírja, ő sem tesz semmit. A főtiszteletű méltóságos püspök ur pedig, midőn ezeltől két évvel maga látogatásával egyházunkat megtisztelni kegyeskedett, megígérte, hogy — ha hozzá folyamodnak — az iskola ügyében hatni fog, de nem folyamodott enki. Ez már — szerinte tűrhetetlen állapot.

Hát Huba „uram” nem olvasta a n. mltsg. vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur azon magas rendeletét, melyben a tanfelügyelőség útján valamennyi gondnokságnak szigorúan meghagyatik, hogy az állami iskolák kintái semmi szín alatt ne szaporíttassanak, mert ellenben az illető számadók fogja terhelni.

Miután az állam a községünkben levő áll. iskola helyiségeiért évenként 150 frtnyi bért fizet, s ezen kívül még más iskola helyiségeket pedig, hogy mind a 240 tanköteles oktatásban részesüljön, sem bérelni, sem építtetni általában nem akar, hát kérem szeretettel, mondja, ugyan ki lenne hivatva ezen tűrhetetlen állapotokon segíteni?

Györgyfalva, 1887. június 27.

Gombás József,
ev. ref. egyházi fő- és iskola
gondnok.

Legujabb.

Bécs, jul. 2.

Milán Szerbia királya tegnap délután látogatást tett gr. Kálnoky külügyminiszternél, azután Tisza Kálmán miniszterelnökkel érkezett hosszasan. A beszélgetés tárgya Bulgáriára vonatkozott, mint az alábbi táviratunkból is kitűnik.

Budapest, július 2.

A „Berliner Tagblatt” politikai napilap jelentése szerint Oroszország, Ausztria-Magyarország és Németország abban állapodtak meg, hogy Bulgária regense egyelőre Milán király legyen s így Szerbiában personal-unio létesíttetné. E tervhez Törökország is megadta beleegyezését.

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedelmi szerződés Olaszországgal. Rómából írják, hogy az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződésre vonatkozó tárgyalások októberben kerülnek napirendre, ezeket pedig nyomában a többi államokkal való tárgyalások fogják követni, mert az olasz kormány a legutolsó fennálló kereskedelmi szerződést, a Németországgal kötöttet is felmondta, úgy hogy ez év végeig minden kereskedelmi szerződés megújítandó. Tekintette véve azt, hogy az 1887—1888 ik évi költségvetés már le van tárgyalva s az olasz képviselőháznak majd a mikor novemberben összeül, nem kell a költségvetéssel foglalkoznia, remélhető, hogy az év végeig a kereskedelmi szerződéseket is megkötik, annál is inkább, mert az Ausztria-Magyarországgal kötendő szerződés a többinek is alapul fog szolgálni.

A tőzsderől.

Bpest július 1.

Gabonaüzlet: Buzát csak mérsékeltlen kiltáltak, a vételkdv korlátolt volt ugyan, da az irányzat szilárd és ellett mintegy 10,000 métermázsza teljes árak mellett.

Határidőüzlet: A határidőüzlet igen csendes. Hivatalos jegyzések: Szokványbuza tavaszra 8.19—8.21 frton, őszre 7.78—7.70 frton. Tengeri 1887 július—augusztusra 5.48—5.50 frton, 1888 május—júniusra 5.95—5.61 frton, Zab őszre 5.50—5.61 frton. — Kkaposztaropce 12 háromnyolcad—12 négy nyolcad.

Hivatalosan felmondott 66,000 métermázsza tengeri.

Értéküzlet: A mai előtőzsde magasabb külföldi jegyzések következtében elég szilárd volt. Ostrák hitelrészvény jegyzése 282.60 prölongálva 283, magyar aranyáraké 106 és 102.12 papírárad. 87.90.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS
BARTHA MIKLÓS,

